

Bilag 2 – Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område og naturtyperne på Eskebjerg Vesterlyng.

Udpegningsgrundlag for Internationalt Naturbeskyttelsesområde i Kalundborg Kommune: Habitatområde nr. 135: Sejerø Bugt og Saltbæk Vig

De naturtyper og arter der vides at forekomme indenfor området for plejeplanen for Eskebjerg Vesterlyng er fremhævet med gult.

1013	Kildevælds-vindelsnegl (<i>Vertigo geyeri</i>)
1014	Skæv vindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>)
1016	Sump vindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>) [Tilføjet med basisanalyse for 3. planperiode]
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)
1188	Klokkefrø (<i>Bombina bombina</i>)
1355	Odde (<i>Lutra lutra</i>)
1419	Enkelt månerude (<i>Botrychium simplex</i>)
1903	Mygblomst (<i>Liparis loeselii</i>)
1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
2120	Hvide klitter og vandremiler
2130	*Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
2190	Fugtige klitlavninger
2250	*Kystklitter med enebær
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
6120	* Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7140	Hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand
7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
7230	Rigkær
9130	Bøgeskove på muldbund
9160	Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund

91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

* angiver de særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede arter og naturtyper).

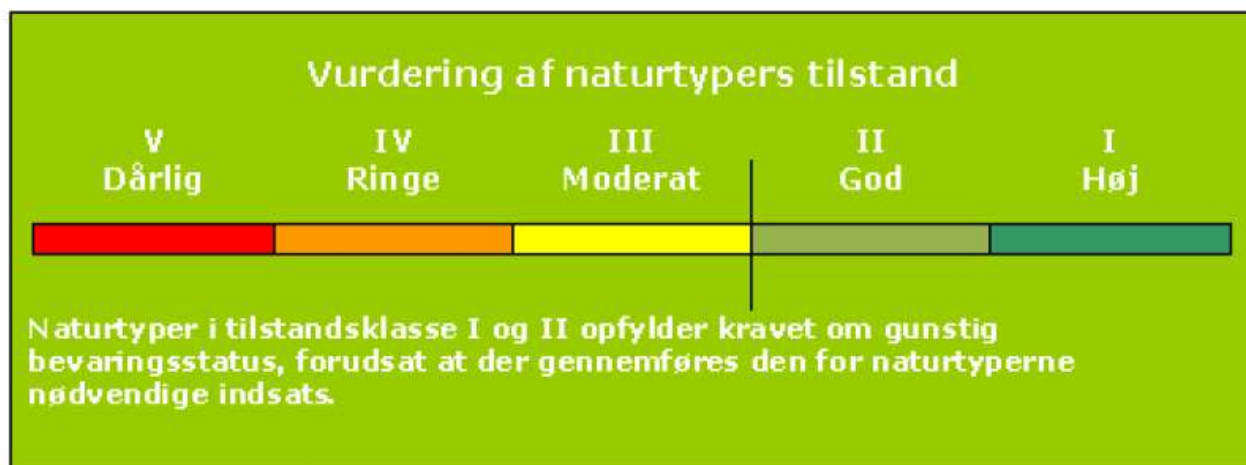
**Udpegningsgrundlag for Internationalt Naturbeskyttelsesområde i Kalundborg Kommune:
EU-Fuglebeskyttelsesområde SPA 94: Sejerø Bugt og Nekselø
(del af RAMSAR-område nr 18)**

Den fuglearter der vides at yngle indenfor området for plejeplanen for Eskebjerg Vesterlyng er fremhævet med gult.

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk.1	Andre arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende i.h.t. DMU's database	Trækkende i.h.t. DMU's database	Kriterier	
Rørhøg		Y		F3	
Klyde		Y	T	F3	Tilføjet Y med basisanalyse for 3. planperiode
Dværgterne		Y			Tilføjet med basisanalyse for 3. planperiode
Splitterne		Y		F1	
Havterne		Y		F1	
Rødrygget tornskade		Y			Tilføjet med basisanalyse for 3. planperiode
Engsnarre		Y		F2, F7	UDGÅR med basisanalyse for 3. planperiode
	Gråstrubet lappedykker		T		Tilføjet med basisanalyse for 3. planperiode
	Bjergand		T	F4	
	Ederfugl		T	F4	
	Sortand		T	F4	
	Fløjlsand		T	F4	

Natura 2000 naturtyper registreret på Eskebjerg Vesterlyng - Tilstandsvurdering

I bilaget er en kort beskrivelse af Natura 2000 naturtypen (Uddrag af "Natura 2000-basisanalyse 2022-2017" og kortbilag. I bilaget refereres til det samlede Natura 2000 område og hvis der specifikt er nævnt Eskebjerg Vesterlyng i basisanalysen 2022-2027. Naturtypernes tilstand vurderes efter en 5-trinsskala som ses nedenfor. Høj tilstand og god tilstand vurderes at være en gunstig bevaringsstatus.

Tilstandsklasser for naturtyper

Naturtilstand	Generel definition af tilstandsklasser
Høj tilstand	<p>Der er ingen eller kun meget små menneskeskabte ændringer i værdierne for de fysisk-kemiske og hydromorfologiske kvalitetselementer for den pågældende naturtype i forhold til, hvad der normalt gælder for denne naturtype under uberørte forhold.</p> <p>Værdierne for de biologiske kvalitetselementer for naturområdet svarer til, hvad der normalt gælder for den pågældende naturtype under uberørte forhold, og der er ingen eller kun meget små tegn på forandringer.</p> <p>Der forekommer typespecifikke forhold og samfund.</p>
God tilstand	<p>Værdierne for de biologiske kvalitetselementer for den pågældende naturtype udviser lave niveauer af forandringer som følge af menneskelig aktivitet, men afviger kun lidt fra, hvad der normalt gælder for denne naturtype under uberørte forhold.</p>
Moderat tilstand	<p>Værdierne for de biologiske kvalitetselementer for den pågældende naturtype afviger i moderat grad fra, hvad der normalt gælder for denne naturtype under uberørte forhold. Værdierne viser middelstore tegn på forandringer som følge af menneskelig aktivitet og er betydeligt mere forstyrrede end under forhold med god tilstand.</p>
Ringe tilstand	<p>Naturområder der viser tegn på større ændringer i værdierne for de biologiske kvalitetselementer for den pågældende naturtype, og hvori de relevante biologiske samfund afviger væsentligt fra, hvad der normalt gælder for den pågældende naturtype under uberørte forhold.</p>
Dårlig tilstand	<p>Naturområder der viser tegn på alvorlige ændringer i værdierne for de biologiske kvalitetselementer for den pågældende naturtype, og hvori store dele af de relevante biologiske samfund, der normalt karakteriserer den pågældende naturtype under uberørte forhold, ikke forekommer.</p>

1. Strandvold (1210)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Strandvold med énårige planter (1210) er generelt afhængig af kystens dynamik i form af bølgepåvirkningen, som kan danne strandvolde og rullestenskyster, hvorpå der i nogle tilfælde kan udvikles en artsrig flora af énårige plantearter. Naturtypen er dog generelt meget dynamisk og kan ændre udbredelse og artsindhold fra år til år. Naturtypen er normalt ikke driftsbetinget, men er naturligt næringsrig og ofte domineret af relativ højt voksende urter.

Strandvold med énårige planter er kortlagt i mindre forekomster på Nekselø sydøst-kyst, Ordrup Næs østkyst og på Stold. Naturtypen kan givetvis også forekomme andre steder i Natura 2000-området, idet den er en dynamisk naturtype med skiftende forekomst fra år til år. Der er ikke konstateret betydelige trusler mod naturtypen.

Strandvold med flerårige planter (1220) er generelt afhængig af kystens dynamik i form af bølgepåvirkningen, som kan danne strandvolde og rullestenskyster. Især de ældre strandvolde kan få en artsrig flerårig flora med mange arter af lav og mosser, som er betinget af næringsfattige forhold og ofte er driftsbetinget. Bekæmpelse af invasive arter som rynket rose kan være nødvendig for at sikre naturtypen.

Store og gamle strandvolde findes flere steder i Natura 2000-området. De mest veludviklede forekomster ses på Krageøen nord for Saltbæk Vig. Den væsentligste trussel mod naturtypen i området er invasive arter (især rynket rose), som er konstateret med lav dækningsgrad på hovedparten af områdets strandvolde med flerårige planter. Tilgroning med vedplanter ses kun i svag grad.

Er ikke registreret på Eskebjerg Vesterlyng men Stold.

2. Enårig strandengsvegetation (1310)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Enårig strandengsvegetation (1310) forekommer ofte som kvellervade i loer eller saltpander eller i en tør variant på engmyretuer. Naturtypen er typisk betinget af græsning, men kan i visse tilfælde opretholdes af havets naturlige dynamik med jævnlige oversvømmelser, som er en forudsætning for naturtypen.

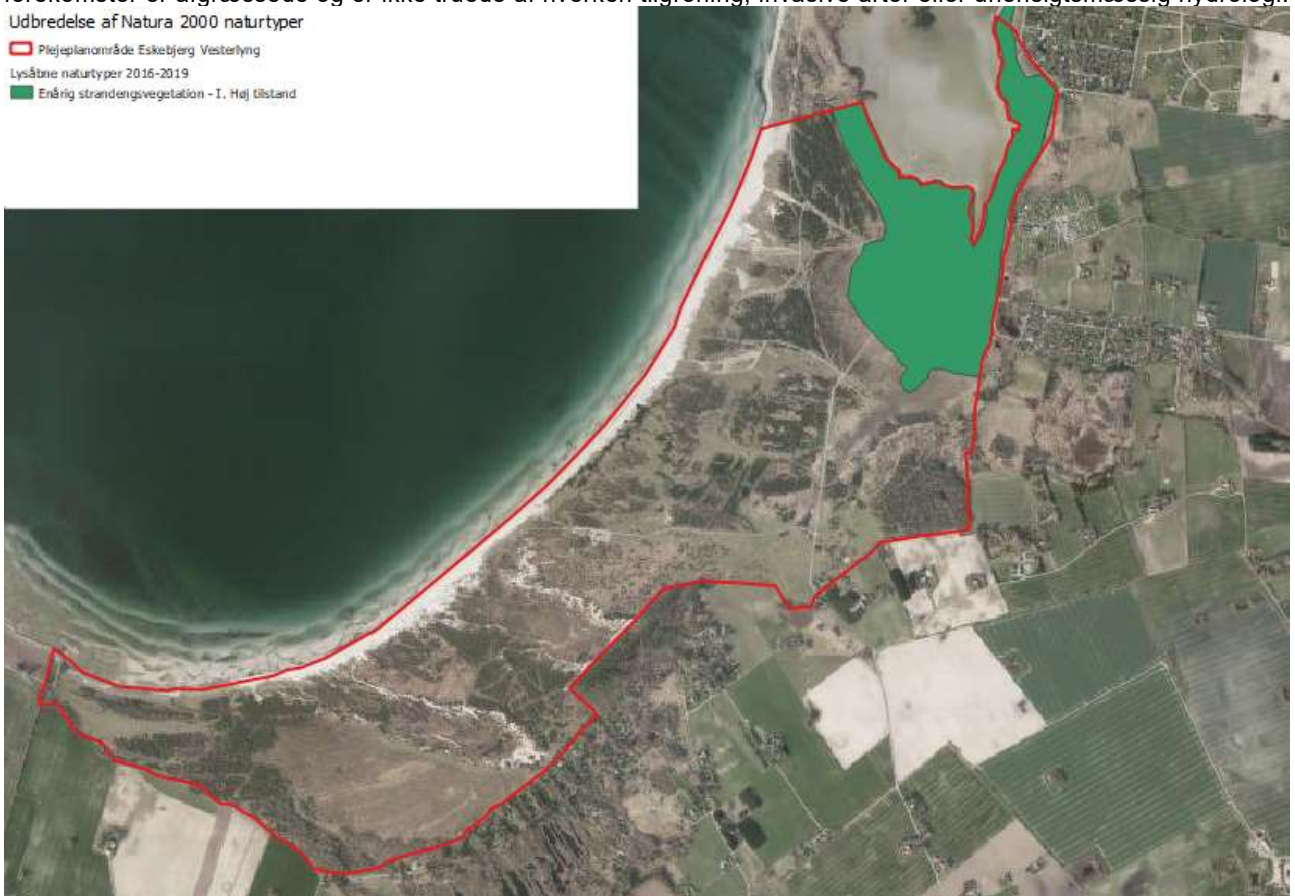
I Natura 2000-området er der kortlagt få forekomster af naturtypen i mosaik med strandeng (1330). Alle forekomster er afgræssede og er ikke truede af hverken tilgroning, invasive arter eller uhensigtsmæssig hydrologi.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

▭ Plejeplanområde Eskebjerg Vesterlyng

▭ Lysåbne naturtyper 2016-2019

▭ Enårig strandengsvegetation - I, Høj tilstand

3. Strandeng (1330)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Strandeng (1330) er først og fremmest betinget af saltpåvirkning og uforstyrret hydrologi, og er typisk afhængig af den konstante dynamik, som jævnlige oversvømmelser skaber, og som kan medføre dannelse af lo-systemer og saltpander. Strandengene er i deres artsrige, lavtvoksende form helt afhængig af en passende græsning med fravær af gødskning, der begunstiger strandengens karakteristiske planter og fugle og muliggør, at der kan udvikles positive strukturelementer som f.eks. tuer af gul engmyre og en artsrig urtevegetation. I den ugræssede form udvikler de våde dele af strandengen sig til strandsumpe med især tagrør og strand-kogleaks.

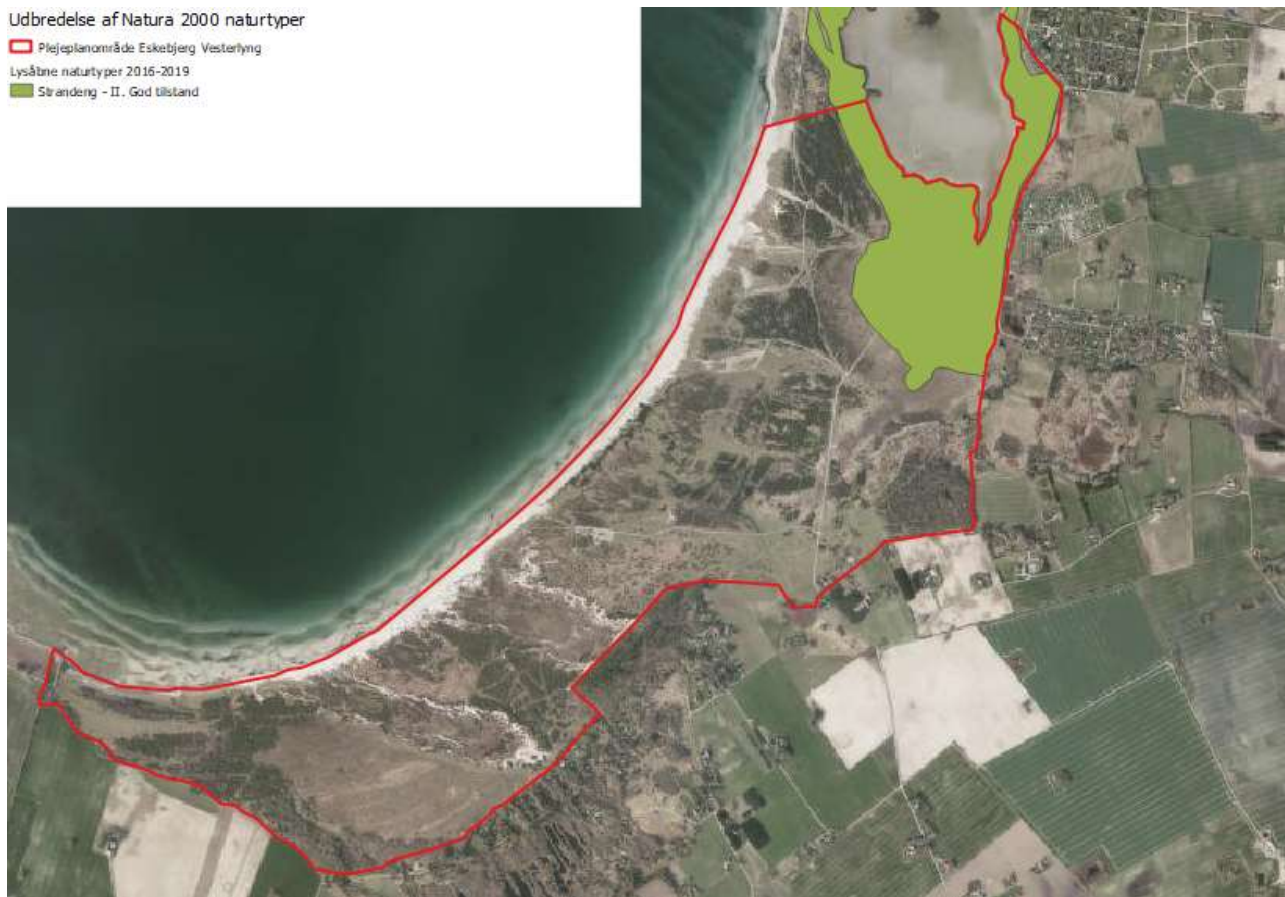
Områdets store arealer med strandeng er generelt i drift i form af afgræsning. På knap halvdelen af strandengene ses væsentlig forekomst af høj græs- og urtevegetation og hovedparten af arealet har en væsentlig forekomst af halvhøj vegetation. Dette indikerer, at områder er truet af tilgroning. Cirka halvdelen af forekomsterne har en lille forekomst af invasive arter. Derimod er der ikke konstateret nogen påvirkning med næringsstoffer fra dyrkede naboarealer.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

▬ Plejeplanområde Eskerbjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

■ Strandeng - II, God tilstand

4. Forklit (2110)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Forklit (2110) er afhængig af naturlig dynamik og er normalt ikke betinget af drift, men bekæmpelse af invasive arter som rynket rose kan være nødvendig for at sikre naturtypen.

I Natura 2000-området er der samlet set kortlagt relativt store arealer med forklit. Forekomsterne findes især i Sejerø Bugt og ved Sanddobberne. En lille arealdel rummer invasive arter.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

▬ Plejeplanområde Esketbjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

■ Forklit - II. God tilstand

5. Hvid klit (2120)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Hvid klit (2120) er betinget af naturlig dynamik med vindbrud og vindomlejring af sand. Typen er ikke betinget af drift, men bekæmpelse af invasive arter som rynket rose kan være nødvendig for at sikre naturtypen.

I Natura 2000-området er der kortlagt enkelte mindre forekomster af hvid klit. Mest veludviklet ses naturtypen ved Gudmindrup Lyng i Sejerø Bugt og i de sydlige parabelklitter på Eskebjerg Vesterlyng. En lille arealdel af klitterne er truet af tilgroning især med vedplanter. Omkring 1/3 af forekomsterne har en svag forekomst af invasive arter.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

▬ Plejeplanområde Eskebjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

■ Hvid klit - I. Høj tilstand

■ Hvid klit - II. God tilstand

6. Grå/grøn klit (2130)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

"Grå/grøn klit (2130) er afhængig af næringsfattige forhold, og især grå klit er meget følsom overfor eutrofiering, der skader mos- og lavforekomsterne. Naturtypen kan være betinget af naturlig dynamik, idet den udvikles ved naturlig succession af hvid klit. Især grøn klit vil normalt være driftsbetinget, og desuden kan bekæmpelse af invasive arter som rynket rose være nødvendig for at sikre naturtypen.

I Natura 2000-området er der kortlagt store arealer med grå/grøn klit. Forekomsterne findes primært på Eskebjerg Vesterlyng, ved Sanddobberne, Korevlen og på Store og Lille Vrøj. En betydelig arealandel af forekomsterne er truet af især vedplanter. Cirka 1/3 af arealet er præget af halvhøj græs/urtevegetation, mens mængden af høj græs/urtevegetation generelt er uproblematisk. Invasive arter truer i større eller mindre grad cirka 50 ha af arealerne med grå/grøn klit og på hovedparten af de øvrige arealer forekommer invasive arter også, men med en relativt lav dækningsgrad."

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

 Plejeplanområde Eskebjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

 Grå/grøn klit - II. God tilstand

7. Klithede (2140)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

"Klithede (2140) er afhængig af naturlig dynamik og er meget følsom overfor eutrofiering, der skader mos- og lavforekomsterne og øger tilgroning med græsser og vedplanter. Våd klithede er afhængig af naturlig hydrologi. Klitheden er normalt betinget af græsning, og bekæmpelse af invasive arter som bjerg-fyr og rynket rose kan være nødvendig for at sikre naturtypen.

I Natura 2000-området er kortlagt cirka 110 ha med klithede. Forekomsterne findes primært på Eskebjerg Vesterlyng, Gudmindrup Lyng, Ellinge Lyng og Overby Lyng. Kun mindre arealer er truet af tilgroning med høje græsser og urter, men de fleste arealer er mere eller mindre truet af vedplantetilgroning. Cirka halvdelen af forekomsten af klithede har forekomst af invasive arter. Næsten alle arealer er under drift, så tilgroningstruslen vurderes at være håndteret."

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

- Plejeplanområde Eskebjerg Vesterlyng
- Lysåbne naturtyper 2016-2019
- Klithede - II. God tilstand

8. Klitlavning (2190)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Klitlavning (2190) er en meget varieret naturtype og vegetationen kan være lav, urte- og halvgræsdomineret, tilgroet i tagrør eller mere eller mindre kratbevokset. Drift i form af græsning kan begunstige typen, men er ikke altid en betingelse for god tilstand. Klitlavning er afhængig af naturlig hydrologi og naturlig dynamik, og bekæmpelse af invasive arter kan være nødvendig for at sikre naturtypen.

De væsentligste klitlavninger er kortlagt på Eskebjerg Vesterlyng (i mosaik med andre naturtyper). Mindre forekomster er endvidere kortlagt bl. a. ved Jyderup Lyng i Sejerø Bugt. Forekomsterne er på trods af drift truede af tilgroning med især vedplanter.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

▬ Plejeplanområde Eskebjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

■ Klitlavning - II. God tilstand

9. Enebærklit (2250)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

"Enebærklit (2250) udvikles hvor kystklitten gror til i ene. Naturtypen er afhængig af naturlig dynamik og næringsfattige forhold. Især i områder med begrænset naturlig dynamik kan enebærklit være driftsafhængig, og bekæmpelse af invasive arter og rydning af andre vedplanter kan være nødvendig for at sikre naturtypen.

I Natura 2000-området er der ved Eskebjerg Vesterlyng og ved Sanddøberne kortlagt store og nationalt væsentlige forekomster af enebærklit. Stort set alle forekomster er under drift, hvilket dog ikke forhindrer en vis tilgroning med vedplanter ud over det ønskelige. Forekomsterne er generelt ikke truede af hverken invasive arter eller direkte påvirkning fra dyrkede marker. Plejen vurderes at være tilfredsstillende."

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

▬ Plejeplanområde Eskebjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

■ Enebærklit - I. Høj tilstand

■ Enebærklit - II. God tilstand

■ Enebærklit - III. Moderat tilstand

10. Surt overdrev (6230)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Surt overdrev (6230) rummer en græsningsbetinget, urtedomineret vegetation udviklet på relativt sur, veldrænet bund uden anden kulturpåvirkning end græsning. De ofte meget artsrige plantesamfund, der udvikler sig på gamle sure overdrev, er stærkt afhængige af en lang, stabil udvikling med konstant afgræsning og fravær af gødskning og uden isåning af kulturplanter. Under disse forhold udvikles positive strukturelementer som en urterig flora, myretuer, nedbidte træer og buske som evt. har fodposer. Et moderat indslag af vedplanter er således naturligt og ønskeligt på naturtypen.

Natura 2000-områdets forekomster af surt overdrev findes især omkring Saltbæk Vig, i Bjergene og Veddinge Bakker. De er generelt i god drift uden væsentlig tilgroning og uden trusler i form af invasive arter eller påvirkning med næringsstoffer fra dyrkede naboarealer. En betydelig forekomst af halvhøj græs/urtevegetation på ca. halvdelen af forekomsten anses ikke for problematisk.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

▬ Plejeplanområde Eskelbjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

■ Surt overdrev - III. Moderat tilstand

11. Tidvis våd eng (6410)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Tidvis våd eng (6410) er først og fremmest betinget af næringsfattige forhold og en fluktuerende vandstand, og udvikles bedst hvor der er intakt hydrologi og fravær af gødskning. Naturtypen er græs- og urtedomineret og således afhængig af drift i form af høslæt eller græsning, men et moderat indslag af vedplanter kan være naturligt og ønskeligt på naturtypen.

I Natura 2000-området er der kortlagt betydelige forekomster (over 100 ha) primært omkring Saltbæk Vig. Flere steder ses naturtypen i mosaik med andre lysåbne naturtyper (rigkær, strandeng). Arealer med tidvis våd eng er helt overvejende i drift i form af græsning med kreaturer. Dette afspejles i, at en relativt ringe andel af forekomster (ca. 1/3) trues af tilgroning. Der er stort set ingen trussel fra invasive arter eller næringsstoffer fra dyrkede naboarealer. På en mindre arealandel er registreret uhensigtsmæssig hydrologi. Da hele området er et resultat af inddæmning og afvanding kan denne parameter netop her være vanskelig at vurdere. Umiddelbart vurderes "lokal" afvanding indenfor inddæmningen ikke at være et væsentligt problem. Derimod er pumpepraksis helt afgørende for naturtypernes tilstand ved Saltbæk Vig.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

■ Plejeplanområde Eskelbjerg Vesterlyng

■ Lysåbne naturtyper 2016-2019

■ Tidvis våd eng - II. God tilstand

12. Tørvelavning (7150)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Tørvelavning (7150) findes på sand- eller tørveholdig bund og er betinget af et højt grundvandsspejl og naturlig dynamik med stadig vindomlejring af sand, optrampning, eller anden forstyrrelse. Typen er afhængig af næringsfattige forhold og kan være driftsbetinget.

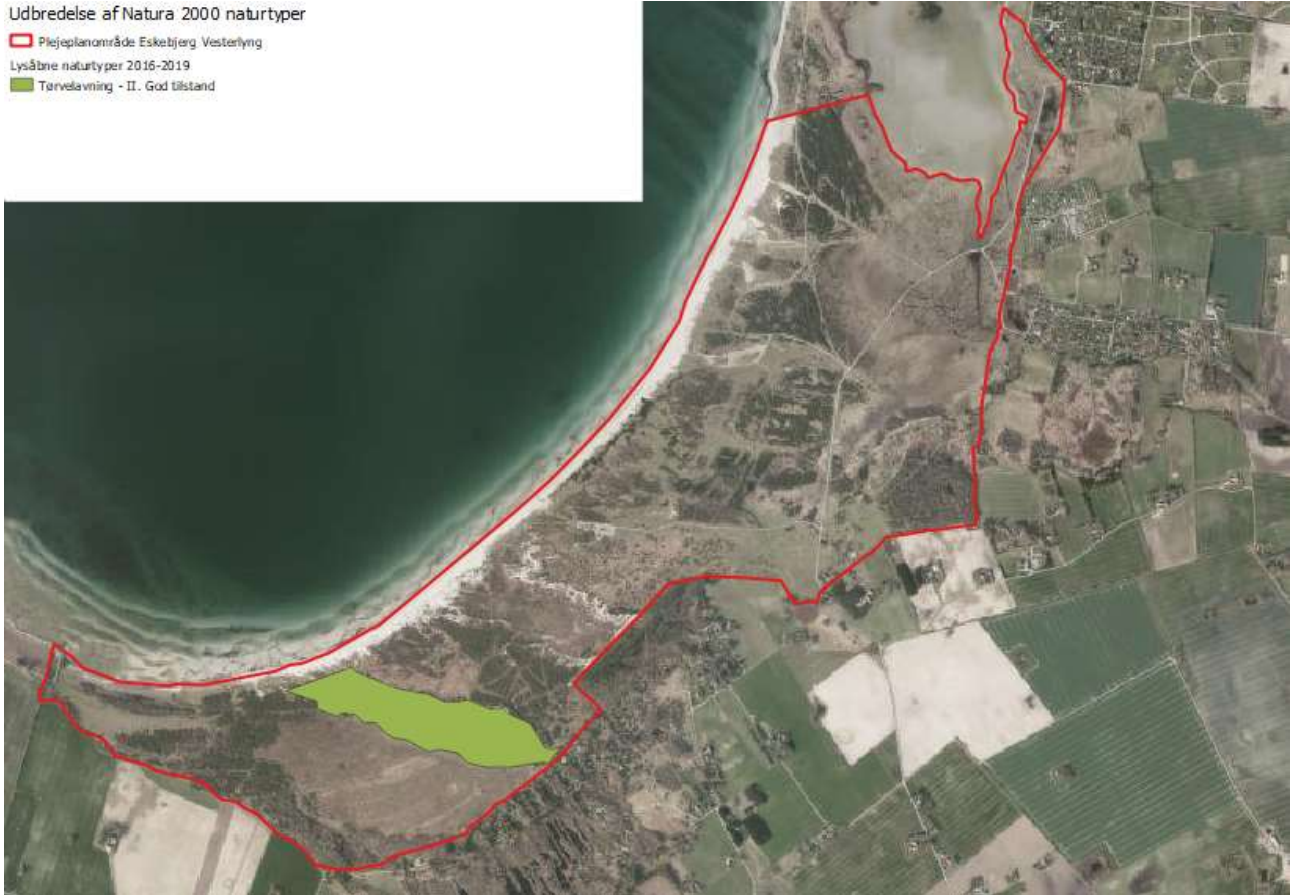
Områdets eneste kortlagte tørvelavning findes på Eskebjerg Vesterlyng. Den er geologisk set kortlagt i en klitlavning. Området afgræsses og er hverken truet af afvanding, invasive arter eller er påvirket af næringsstoffer fra dyrkede naboarealer. Her ses imidlertid en truende tilgroning med vedplanter, idet hele forekomsten har en dækning af vedplanter på 10-25 %.

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper

 Plejeplanområde Eskebjerg Vesterlyng

Lysåbne naturtyper 2016-2019

 Tørvelavning - II. God tilstand

13. Riggær (7230)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

"Riggær (7230) er først og fremmest betinget af intakt hydrologi med en tilstrækkelig mængde rent, baserigt fremsivende grundvand, der medfører mere eller mindre permanent vandmættet jordbund. Grundvandets indhold af jern og kalk binder fosfor i forbindelser, der ikke kan optages af planter, og der skabes gode vækstforhold for såkaldte nøjsomhedsplanter. Naturtypen er afhængig af vedvarende græsning, og under fravær af gødskning kan der udvikle sig knoldstrukturer med mulighed for udvikling af en artsrig vegetation af lavtvoksende urter og en rig mosflora.

Områdets riggær findes helt overvejende omkring Saltbæk Vig. En stor andel af forekomstarealet har halvhøj vegetation, mens kun en mindre del har over 50 cm høj vegetation. Der forekommer vedplanter i alle riggær. Dette betyder, at visse riggær er truet af tilgroning. Da området arealer generelt er i drift, kan truslen skyldes lavt græsningstryk. Da flere af forekomsterne er afgræssede i meget store folde kan problemet (særligt vedplantetilgroningen) være vanskeligt at modvirke med græsning alene, idet dyrene naturligt vil vrage mindre attraktive områder, som derfor gror til."

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper
Plejeplanområde Eskerbjerg Vesterlyng
Lysåbne naturtyper 2016-2019
Riggær - II. God tilstand

14. Søer

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

"Næsten alle områdets småsøer vurderes at have god eller høj naturtilstand. Et fåtal af småsøerne har enten moderat naturtilstand eller er ikke tilstandsvurderede. Moderat naturtilstand skyldes overvejende forekomst af trådalger og ringe dækning af submers vegetation."

"Småsøer med god eller høj tilstand er generelt præget af, at de ligger lysåbent eventuelt med afgræssede bredder. Endvidere er næringsstofpåvirkning typisk lille eller fraværende. Disse forhold har stor betydning for mange af de elementer, som afgør en søs naturtilstand."

Udbredelse af Natura 2000 naturtyper
Plejeplanområde: Eskelbjerg Vesterhøj
Søhabitatnatur kortlagt 2007-2018 indenfor Natura 2000

Kransnålalge sø (3140)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2027"

Kransnålalge-sø (3140)

"Kransnålalgesøer (3140) er kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, der typisk er ganske rene eller kun lidt eutrofierede."

Næringsrige søer (3150)

Uddrag "Natura 2000-basisanalyse 2022-2017"

Næringsrig sø (3150) omfatter næringsrige søer og vandhuller, typisk med flydeplanter eller store vandaks.